



**PREZES**  
**REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ**  
**W KATOWICACH**

Katowice, 15 grudnia 2015 r.

Znak: WK-610/42/4/15

**Pan**  
**Grzegorz Podlejski**  
**Wójt Gminy**  
**Mierzęcice**

**Wystąpienie pokontrolne**

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 30 września do 5 listopada 2015 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Mierzęcice, za okres od 1 stycznia 2011 r. do 5 listopada 2015 r. Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym 5 listopada 2015 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

**W zakresie księgowości i sprawozdawczości:**

- *Na dzień 31 grudnia 2013 r. i na 31 grudnia 2014 r. w księgach rachunkowych budżetu (organu) konto 909 - „Rozliczenia międzyokresowe” zamknięto tzw. „per saldem”. Na koniec roku budżetowego skompensowano przychody i koszty stanowiące wydatki i dochody przyszłych okresów.*  
*Naruszono tym art. 7 ust.3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów, przychodów i związanych z nimi kosztów, jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie. Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów, przychodów i kosztów związanych z nimi oraz zysków i strat nadzwyczajnych. Powyższe było również niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 909 określonymi w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz w zakładowym planie kont dla budżetu gminy stanowiącym załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 0152/24/10 Wójta Gminy Mierzęcice z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości przyjętych w Urzędzie Gminy Mierzęcice ze zmianami.*

Przyczyną nieprawidłowości było zaniechanie prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 909 według tytułów, co było niezgodne z zasadami funkcjonowania ww. konta określonymi w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia oraz w zakładowym planie kont.

Powyższe skutkowało zaniechaniem wykazania w bilansie z wykonania budżetu Gminy Mierzęcice za 2013 r. i za 2014 r. po stronie pasywów w pozycji „Inne pasywa” oświatowej subwencji przekazanej w grudniu, a dotyczącej następnego roku budżetowego, w tym:

- na 31 grudnia 2013 r. w wysokości 397.894,00 zł,
- na 31 grudnia 2014 r. w wysokości 410.318,00 zł.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej budżetu oraz sporządzania sprawozdań należały do pracowników Referatu Podatków i Finansów. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Agnieszka Frączek – Skarbnik Gminy Mierzęcice.

Sprawozdania finansowe – bilanse z wykonania budżetu Gminy sporządzone wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. i na 31 grudnia 2014 r. podpisali: p. Grzegorz Podlejski – Wójt Gminy Mierzęcice i p. Agnieszka Frączek – Skarbnik Gminy Mierzęcice.

### **Wniosek nr 1**

Zaprowadzić prawidłową ewidencję analityczną do konta 909, stosownie do zasad funkcjonowania ww. konta określonych w zakładowym planie kont oraz w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz ująć na koncie 909 faktyczne stany rozliczeń międzyokresowych oraz sporządzić bilans z wykonania budżetu Gminy Mierzęcice z uwzględnieniem danych wynikających z ewidencji księgowej budżetu, stosownie do § 17 ust. 6 ww. rozporządzenia w związku z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych 2014 r. i 2015 r. wykazano stany aktywów i pasywów na kontach jednostki: 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, 240 „Pozostałe rozrachunki”, 800 „Fundusz jednostki” w kwotach innych od występujących w dniach ich zamknięcia wg stanu na 31 grudnia 2013 r. i na 31 grudnia 2014 r. Naruszono tym art. 5 ust. 1 i art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera należy zapewnić automatyczną kontrolę ciągłości zapisów, przenoszenia obrotów lub sald. Przyczyną nieprawidłowości, zgodnie z wyjaśnieniami Inspektora ds. rachunkowości budżetowej Referatu Podatków i Finansów, było ręcznie wprowadzenie do programu, błędnych kwot w bilansie otwarcia.

Do prowadzenia ewidencji księgowej dla urzędu (jednostki) przyjęty został program „dig Firma Budżet” wprowadzony zarządzeniem Wójta Gminy Nr 0050/179/2012 z dnia 18 stycznia 2012 r. w sprawie zmiany zarządzenia Nr 0152/24/10 Wójta Gminy Mierzęcice

*z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości przyjętych w Urzędzie Gminy Mierzęcice.*

*Zadania w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych Urzędu należały do pracowników Referatu Podatków i Finansów. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Agnieszka Frączek – Skarbnik Gminy Mierzęcice.*

### **Wniosek nr 2**

Dostosować program komputerowy do prowadzenia ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy Mierzęcice do wymogów art. 5 ust 1 i art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz wprowadzić do ksiąg rachunkowych 2016 r. bilans otwarcia kont 221, 240, 800 zgodnie z danymi wynikającymi z bilansu zamknięcia tych kont wg stanu na 31 grudnia 2015 r.

- *Zaniechano wyksięgowania z ewidencji księgowej Urzędu Gminy Mierzęcice przedawnionych zaległości w kwocie 10.602,94 zł tytułem podatku od nieruchomości za lata 1998 - 2003 podatnika o numerze karty kontowej 1300, w kwocie 3.671,10 zł tytułem podatku rolnego za lata 1996 - 2009 podatnika o numerze karty kontowej 1431, w kwocie 811,50 zł tytułem podatku od nieruchomości, rolnego, leśnego za rok 2009 podatnika o numerze karty kontowej 5271 (osoby fizyczne). Na powyższe zaległości zostały wystawione tytuły wykonawcze.*

*Postanowieniem EA/721/U/207/2010/AG z dnia 18 maja 2010 r. (wpływ do Urzędu Gminy w dniu 24 maja 2010 r. ) Naczelnik Urzędu Skarbowego w Będzinie umorzył postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciwko podatnikowi o numerze karty kontowej 1300. Postanowieniem EA/7241-241/14/XII/MM z dnia 28 maja 2014 r. (wpływ do Urzędu Gminy w dniu 2 czerwca 2014 r. ) Naczelnik Urzędu Skarbowego w Sosnowcu wstrzymał z urzędu postępowanie egzekucyjne prowadzone wobec majątku podatnika o numerze karty kontowej 1431.*

*Powyższe było niezgodne z art. 20 ust. 1, art. 24 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) w związku z § 9 ust. 2 rozporządzeń Ministra Finansów: - z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego( Dz.U. Nr 112, poz.761 ),*

*-z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).*

*Stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. W myśl art. 70 § 1 i § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613, a poprzednio Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.) zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, przy czym bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony, a po jego przerwaniu biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym zastosowano środek egzekucyjny.*

*Zgodnie z art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej, zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części wskutek przedawnienia.*

*Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji podatkowej, kart kontowych podatników oraz windykacji zaległości w podatku od nieruchomości należały do pracowników Referatu*

*Podatków i Finansów. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Agnieszka Frączek – Skarbnik Gminy Mierzęcice.*

### **Wniosek nr 3**

Dokonać odpisu przedawnionych zobowiązań podatkowych podatników o numerach kart kontowych 1300, 1431, 5271, mając na uwadze art. 24 ust. 1 w związku z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz art. 59 § 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.).

### **W zakresie podatku od nieruchomości:**

- *W deklaracjach na podatek od nieruchomości składanych za okres 2012 - 2015 przez jednostki oświatowe zostały nieprawidłowo wykazane powierzchnie użytkowe budynków mieszkalnych jako zwolnione z podatku od nieruchomości. Natomiast jednostki oświatowe korzystają ze zwolnienia w podatku od nieruchomości tylko w zakresie nieruchomości zajętych na działalność oświatową, zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm., a poprzednio Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.). Szkoła Podstawowa w Przechycach wykazała w 2012 r. powierzchnię budynku 80 m<sup>2</sup>, a Szkoła Podstawowa nr 1 w Mierzęcicach w deklaracjach za lata 2012 - 2015 wykazała powierzchnię 72 m<sup>2</sup>. Postępowanie podatkowe w powyższym zakresie zostało wszczęte w trakcie trwania kontroli.*

*Zgodnie z art. 272 pkt 3 oraz art. 274 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613, a poprzednio Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.) organy podatkowe pierwszej instancji dokonują czynności sprawdzających mających na celu m.in. ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedłożonymi dokumentami. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.*

*Zgodnie z art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ww. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budynki lub ich części, a podatnikami podatku od nieruchomości są m. in. jednostki organizacyjne będące posiadaczami nieruchomości lub ich części albo obiektów budowlanych lub ich części, stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli posiadanie wynika z umowy zawartej z właścicielem lub z innego tytułu prawnego, z wyjątkiem posiadania przez osoby fizyczne lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości.*

*Zadania w zakresie wymiaru podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych Gminy Mierzęcice wykonywał Inspektor ds. należności budżetowych w Referacie Podatków i Finansów. Nadzór w tym zakresie pełniła p. Agnieszka Frączek – Skarbnik Gminy Mierzęcice.*

### **Wniosek nr 4**

Zapewnić prawidłowy wymiar podatku od nieruchomości w zakresie nieruchomości Gminy Mierzęcice będących w posiadaniu jej jednostek organizacyjnych, a zajętych na lokale mieszkalne przez osoby fizyczne, mając na uwadze art. 2 ust. 1, art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a oraz art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.).

### **Wniosek nr 5**

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Mierzęcice w zakresie prawidłowej kontroli deklaracji podatku od nieruchomości składanych przez jednostki organizacyjne Gminy Mierzęcice, stosownie do art. 272 pkt 3 oraz art. 274 § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn.zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

#### **W zakresie wynagrodzeń:**

- *Nieprawidłowo sporządzono angaż z dnia 19 lipca 2013 r. o przyznaniu od dnia 1 lipca 2013r. wynagrodzenia dla Sekretarza Gminy Mierzęcice poprzez ujęcie dodatku funkcyjnego w kwocie 1.210,00 zł, zamiast w kwocie 1.320,00 zł.*

*W dniu 1 lipca 2013 r. zmianie uległo wynagrodzenie zasadnicze pracowników, co wynikało z wykazu zatwierdzonego przez p. Grzegorza Podlejskiego – Wójta Gminy Mierzęcice.*

*Nieprawidłowe sporządzenie angażu skutkowało wypłacaniem w okresie od lipca 2013 r. do września 2015 r. wynagrodzenia dla Sekretarza Gminy Mierzęcice w wysokości zgodnej z ustaloną w wykazie podwyżek lecz niezgodnej ze sporządzonym angażem.*

*Przyczyną powyższej nieprawidłowości było popełnienie błędu pisarskiego przez osobę sporządzającą angaże oraz nieprawidłowe dokonanie weryfikacji dowodów źródłowych dokumentujących wypłatę wynagrodzeń, czym naruszono § 12 instrukcji obiegu, kontroli dokumentów finansowo - księgowych obowiązującej w Urzędzie Gminy Mierzęcice, wprowadzonej zarządzeniem Nr 0050.266/2012 Wójta Gminy z dnia 2 lipca 2012 r. Zgodnie z przytoczonymi przepisami instrukcji podstawowymi dokumentami stwierdzającymi wypłatę wynagrodzeń są listy płac pracowników. Listy sporządza pracownik Referatu Podatków i Finansów urzędu na podstawie odpowiednio sporządzonych i sprawdzonych dowodów źródłowych. Dowody źródłowe, a w tym m. in. umowa o pracę lub zmiana umowy o pracę, sporządza pracownik zajmujący się sprawami kadrowymi na podstawie decyzji kierownika jednostki.*

*Zgodnie z instrukcją, merytoryczna kontrola dowodów księgowych polegała na ustaleniu rzetelności ww. danych oraz legalności operacji gospodarczych wyrażonych w dowodach. Stwierdzone w dowodach nieprawidłowości merytoryczne powinny być uwidocznione na dowodzie i podpisane przez osoby zobowiązane do sprawdzenia dowodu.*

*Zadania w zakresie sporządzania angaży wykonywała p. Bogumiła Szymończyk – Sekretarz Gminy Mierzęcice.*

*Czynności w zakresie sporządzania list płac i kontroli merytorycznej dowodów źródłowych w tym zakresie wykonywał pracownik Referatu Podatków i Finansów Urzędu. Nadzór pełniła p. Agnieszka Frączek – Skarbnik Gminy Mierzęcice.*

### **Wniosek nr 6**

Zapewnić prawidłowe sporządzanie angaży pracowników oraz prawidłowe dokonywanie merytorycznej kontroli dokumentów stanowiących podstawę wypłaty wynagrodzeń, zgodnie z § 12 instrukcji obiegu, kontroli dokumentów finansowo - księgowych wprowadzonej zarządzeniem Nr 0050.266/2012 Wójta Gminy Mierzęcice z dnia 2 lipca 2012 r., mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

## W zakresie rozliczenia dotacji:

– W 2015 r. dokonano w sposób nieprawidłowy rozliczenia dotacji celowej udzielonej na podstawie umowy nr 2/2014 z dnia 9 grudnia 2014 r. zawartej ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania Rozwoju i Promocji Wsi Boguchwałowice. Dotacja w kwocie 5.000,00 zł była przeznaczona na zakup wyposażenia pomieszczeń do nauki dzieci sześciolletnich w Szkole Podstawowej w Boguchwałowicach w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne. Termin wykorzystania dotacji ustalono do dnia 31 grudnia 2014 r. Stowarzyszenie złożyło rozliczenie dotacji 7 stycznia 2015 r., w tym dniu również dokonano zapłaty za zakupione wyposażenie na podstawie faktury z terminem płatności 31 grudnia 2014 r. Stosownie do art. 252 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.) dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,

2) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

- podlegają zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub 2.

Dotacjami pobranymi w nadmiernej wysokości są dotacje otrzymane z budżetu w wysokości wyższej niż określona w odrębnych przepisach, umowie lub wyższej niż niezbędna na dofinansowanie lub finansowanie dotowanego zadania.

Zgodnie z art. 252 ust. 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona.

Rozliczenia dotacji dokonała p. Agnieszka Frączek – Skarbnik Gminy Mierzęcice, z powodu przebywania na długotrwałym urlopie Inspektora ds. oświaty.

### Wniosek nr 7

Ponownie dokonać rozliczenia dotacji udzielonej na podstawie umowy nr 2/2014 z dnia 9 grudnia 2014 r. oraz podjąć działania zgodnie z art. 252 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do Kolegium tutejszej Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

PREZES  
Regionalnej Izby Obrachunkowej  
w Katowicach

Daniel Kołodziej